

Vergaderjaar 2023–2024

28 741

Jeugdcriminaliteit

Nr. 113

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2024

In de Kamerbrief brede preventieaanpak (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit van 7 juli 2023 hebben wij toegezegd een aanpak uit te werken voor (kleinere) gemeenten (in de regio) met urgente en relatief ernstige problematiek op het gebied van jeugdcriminaliteit.¹ In deze brief informeren wij uw Kamer over de uitwerking en voortgang hiervan, waarin we 20 gemeenten incidenteel ondersteunen in de lokale preventieaanpak van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit.

Vanuit de brede preventieaanpak (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit, beter bekend als het programma Preventie met Gezag, willen we voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in de criminaliteit terecht komen of daar verder in afglijden. Dit doen we onder meer via een domeinoverstijgende gebiedsgerichte aanpak. Met deze aanpak zetten we structureel en gefocust in, in 27 gebieden waar jongeren extra vatbaar kunnen zijn voor criminaliteit en de leefbaarheid en veiligheid in verregaande mate onder druk staat. De omvang van de problematiek in deze veelal grootstedelijke gebieden is groot en vraagt om een aanpak van de lange adem. Over de uitvoering en voortgang in deze 27 gebieden informeren we uw Kamer later dit jaar in de halfjaarbrieven Aanpak georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.

Incidentele ondersteuning 20 gemeenten

Georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit houdt niet op bij de grenzen van grootstedelijke gebieden. Ook andere (kleinere) gemeenten (in de regio) hebben te maken met problematiek van relatief grote omvang en liften niet vanzelfsprekend mee op de investeringen en

¹ Kamerstukken II, 2022–2023, 28 741, nr. 106.

ontwikkelingen in centrumgemeenten.² Om ook hier het verschil te kunnen maken, is het noodzakelijk goed zicht te krijgen op de specifieke problematiek en doelgroep om voortijdig en gericht te kunnen ingrijpen met kansrijke en bewezen effectieve interventies. Daarom zien we aanleiding om in 20 andere gemeenten een incidentele impuls te geven aan de lokale preventieaanpak.³

Met een incidentele financiële bijdrage van maximaal € 500.000,- per jaar voor een periode van drie jaar krijgen deze gemeenten de mogelijkheid om (meer) focus aan te brengen en impact te maken in de lokale preventieaanpak en deze na afloop van deze periode te borgen en door te zetten.

Om tot een selectie voor deze aanpak te komen is gekeken naar relatieve criminaliteitscijfers op basis van politiedata. Dit geeft inzicht in het actuele beeld van (jeugd)criminaliteit, deze data wordt jaarlijks bijgehouden binnen elke Nederlandse gemeente en dit geeft een beeld van de omvang van de problematiek in de context van een (kleiner) gebied.⁴ Deze 20 gemeenten hebben inmiddels allen een uitnodiging ontvangen waarin wordt gevraagd in mei a.s. een aanvraag in te dienen met een plan van aanpak. De verwachting is dat de gemeenten nog voor het zomerreces het budget krijgen toegekend zodat zij kunnen starten met de uitvoering van hun plannen. De incidentele financiële bijdrage aan deze gemeenten loopt van juli 2024 tot juli 2027.

Lerende aanpak

Preventie met Gezag is een groeiende en lerende aanpak. Daarbij staat de uitvoering in de gemeenten centraal. Rijk, gemeenten, regio's en partners leren gezamenlijk van de uitvoering en ontwikkelen deze verder op basis van een brede reflectie op de voortgang en effectiviteit van interventies. Ook de 20 gemeenten sluiten hierbij aan. Op die manier wordt bijgedragen aan ons uiteindelijke doel om (de jongeren in) alle gemeenten in Nederland te laten profiteren van de kennis en ervaring van het programma Preventie met Gezag.

Daarnaast wordt ook in deze 20 gemeenten via de monitorings- en evaluatiecyclus jaarlijks voortgangsinformatie opgehaald, te starten na afloop van het eerste jaar. Zoals in onze Kamerbrief van 7 juli 2023 nader is toegelicht wordt hierover jaarlijks gerapporteerd aan uw Kamer.

Borging van de aanpak

Een gestelde voorwaarde vanuit Preventie met Gezag is dat deze aanpak, inclusief de werkwijze en interventies, wordt verankerd in een structurele gemeentelijke aanpak. De incidentele ondersteuning vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid is daarmee bedoeld als vliegwiel voor nadere vervolgkeuzes binnen de gemeenten na afloop van drie jaar.

Gemeenten zullen in het kader hiervan tussentijds worden gevraagd naar een toelichting op het bredere lokale beleid, hoe de werkwijze en

² (Rli, RVS en ROB, 2023) *Rapport «Elke regio telt»*.

³ Almelo, Bergen op Zoom, Brunssum, Den Helder, Diemen, Gouda, Haarlem, Hoorn, Kerkrade, Leiden, Middelburg, Nissewaard, Oosterhout, Rijswijk, Roermond, Venray, Vlissingen, Zoetermeer, Zutphen en Zwolle.

⁴ De vier toegepaste indicatoren zijn: 1) het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners, 2) het totaal aantal geregistreerde high impact crimes per 10.000 inwoners, 3) Het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners en 4) het totaal aantal jongeren verdacht van een delict per 10.000 inwoners (CBS, 2022).

activiteiten hierin passen en na 2027 worden voortgezet. Hiermee wordt met deze aanpak bijgedragen aan een duurzame aanpak van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius

De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind